

Quick Scan Flora en Fauna

Willibrordushof

Waalre

Quick Scan Flora en Fauna

Willibrordushof

Waalre

Titel	Quick Scan Flora en Fauna Willibrordushof Waalre
Uitvoering	Bureau Bleijerveld/Ruimte voor Advies
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	30 oktober 2017
Status	definitief

Bureau
Bleijerveld

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	5
2	Beschermde gebieden	6
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	6
2.2	Effecten beschermde gebieden	6
3	NDFG-gegevens	7
4	Beschermde soorten	8
4.1	Planten	8
4.2	Zoogdieren	8
4.3	Vleermuizen	8
4.4	Vogels	10
4.5	Amfibieën	10
4.6	Reptielen	10
4.7	Vissen	11
4.8	Ongewervelden	11
4.9	Samenvatting	11
5	Conclusies	12
5.1	Beschermde gebieden	12
5.2	Beschermde soorten	12
	Bronnen	14
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

In het centrum van Waalre bevindt zich aan de Willibrorduslaan een terrein met bedrijfs- en woonpanden (Figuur 1). Het voornemen bestaat om een deel van de gebouwen te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/verordening (EHS/NNN).

Figuur 1. Waalre met globale ligging plangebied (cirkel).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quick scan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienst doen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of Omgevingsverordening. Een quick scan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied. Bronnenonderzoek, een terreinbezoek en ecologische kennis vormen de basis van de beoordeling. De quick scan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quick scan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd en, indien nodig, verspreidingsatlassen. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van Synbiosys.alterra.nl en de digitale atlas van provincie Noord-Brabant. Op 14 mei 2017 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten en indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied (Figuur 2) ligt op de hoek van de Willibrorduslaan en de Bergstraat. Het wordt gevormd door een complex van bedrijfspanden en twee woningen langs de Willibrorduslaan. Het bedrijfspandencomplex bestaat uit lage geschakelde, bakstenen gebouwen met een plat dak uit de periode van 1950 tot 2007 (Figuur 4). Ten westen en zuiden van het complex is het terrein verhard. Langs de westgevel is enige sierbeplanting aangebracht. In de zuidhoek van het plangebied staat een gecombineerde winkel-woonpand zonder tuin uit de jaren '60 (Figuur 3). De oostrand van het plangebied wordt gevormd door een woning uit de jaren '20 met een langgerekte achtertuin (Figuur 5 & 6). Beide woningen beschikken over een pannendak. Vermoedelijk heeft alleen de woning uit de jaren '60 een spouw. Het plangebied ligt in een stedelijk gebied met relatief weinig groen. In de tuinen ten noorden en oosten van het plangebied is veel oudere opgaande begroeiing aanwezig. In en rond het plangebied komt geen oppervlaktewater voor.

Figuur 2. Luchtfoto Willibrorduslaan met projectgrens (rood).

Figuur 4. Woning 31 in westelijke richting gezien met links de Willibrorduslaan.

Figuur 3. Centrum van het plangebied met bedrijfspanden in noordwestelijke richting gezien.

Figuur 6. Achterzijde Willibrorduslaan 35.

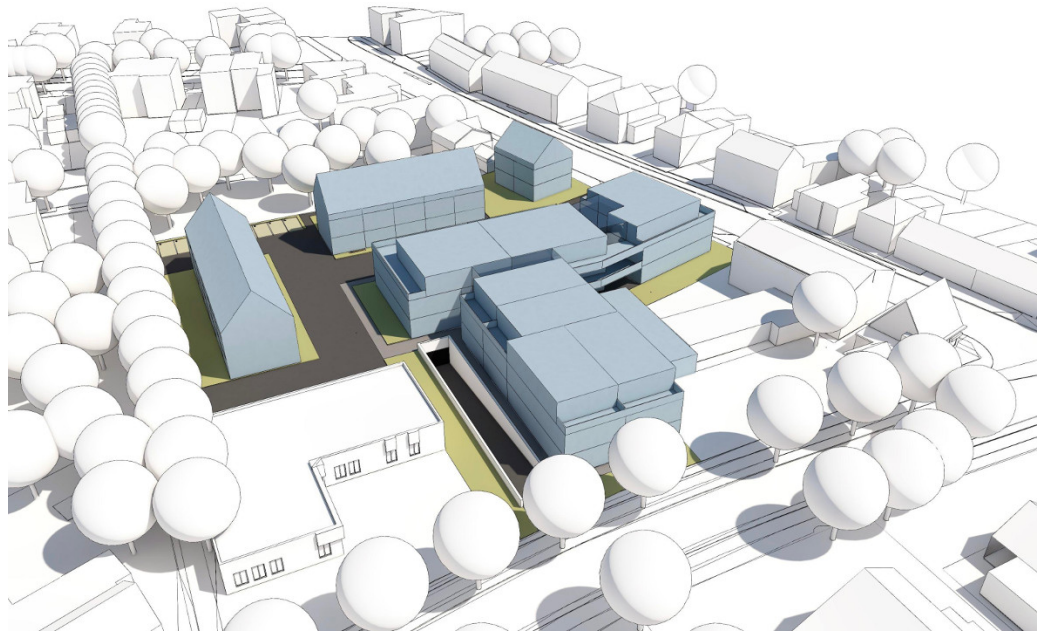
Figuur 5. Achtertuin nr. 35 met links de oostgevels van bedrijfspand nr. 33.

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om de bestaande bebouwing te slopen ten behoeve van woningbouw. Van het bedrijvencomplex blijft het noordwestelijke deel behouden (Bergstraat 23), alsmede de woningen bij het kruispunt (Bergstraat 25 - 27 en Willibrorduslaan 25 - 27). Gesloopt wordt de bebouwing van de volgende adressen:

- Bergstraat 25 (bedrijf)
- Willibrorduslaan 31 (woning)
- Willibrorduslaan 33 (bedrijf)
- Willibrorduslaan 35 (woning)

In het onderzoek is ervan uitgegaan dat alle groen verdwijnt. Het plangebied krijgt een woonbestemming met enkele woningen en appartementencomplexen (fig. 7).

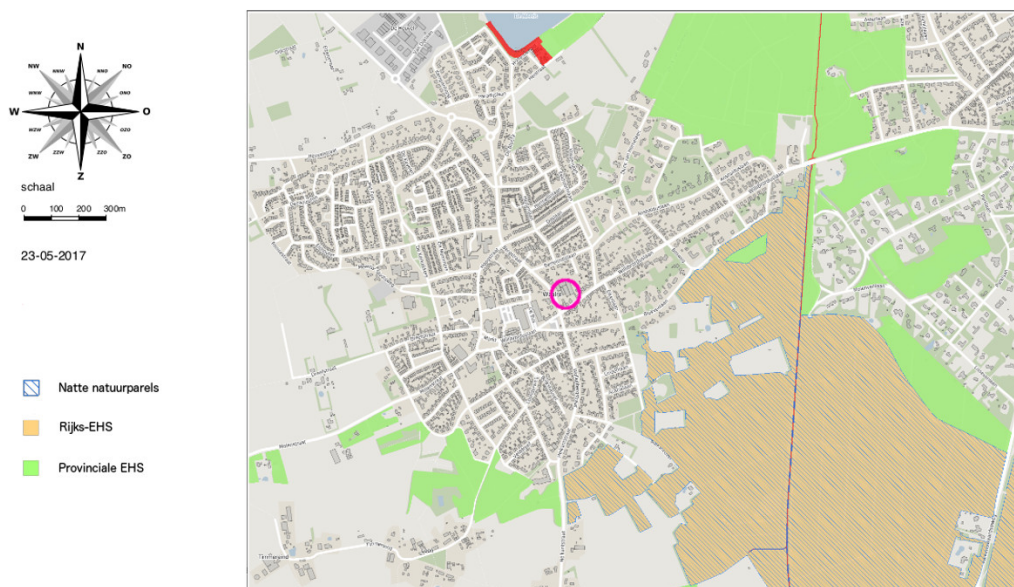

Figuur 7. Impressie van het plan in oostelijke richting gezien met op de voorgrond de Bergstraat en rechts de Willibrorduslaan.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied ligt middenin stedelijk gebied en is geen onderdeel van beschermde natuurgebieden (Figuur 8). Aan de rand van de stad liggen onderdelen van het Brabantse Natuurnetwerk (BNN). De BNN ten zuidoosten van Waalre hebben tevens de status "Natte natuurparel". De afstand tot de dichtstbijzijnde beschermde gebieden bedraagt minimaal 500 meter. Natura 2000-gebieden liggen op minimaal 2,3 kilometer van het plangebied.

Figuur 8. Ligging plangebied (cirkel) t.o.v. beschermde natuurgebieden.

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het project speelt zich af in een stedelijk gebied en is kleinschalig van aard. De bestemming van het plangebied verandert van een woon/werkbestemming naar een woonbestemming. In de praktijk verandert en nauwelijks iets aan het gebruik. Op grond hiervan is een negatief effect op beschermde gebieden in de omgeving op voorhand uit te sluiten.

3 NDFF-gegevens

De NDFF bevat voor het plangebied geen gegevens over beschermde soorten. De Bergstraat en de Willibrorduslaan zijn ter hoogte van het plangebied locaties van een transecttelling van vleermuizen. In dat kader zijn in 2015 verschillende langsvliegende Gewone dwergvleermuizen waargenomen en een Rosse vleermuis. Tegenover het plangebied is aan de zuidzijde van de Willibrorduslaan (nr. 24) Huismus gemeld. De overige waarnemingen rond het plangebied hebben betrekking op algemene, onbeschermde vlindersoorten.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

Het plangebied is grotendeels bebouwd of verhard, waardoor plantengroei beperkt was. Tussen verharding groeiden allerlei algemene soorten, zoals Kruiptje, Gewoon langbaardgras, Gewoon biggenkruid en Sint-Janskruid. De achtertuin van huisnummer 35 was leeggehaald en lag braak. Hierdoor was begroeiing beperkt aanwezig. De nog voorkomende begroeiing bestond uit soorten van voedselrijke bosgrond, zoals Grote brandnetel, Stinkende gouwe, Zevenblad en het minder algemene Voorjaarshelmkruid. Geen van de gevonden soorten is bedreigd of beschermd.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van Mol zijn in meer of mindere mate beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn geen dieren of sporen van dieren waargenomen. Het plangebied is in de huidige staat weinig aantrekkelijk voor zoogdieren. In de achtertuin van huisnummer 35 zijn algemene soorten als Egel en Huispitsmuis te verwachten. Van de grotere zoogdieren is alleen de Steenmarter kenmerkend voor zo' n stedelijke locatie. Het bedrijfscomplex en woning met huisnummer 31 zijn te gesloten om als verblijfplaats te dienen. In de schuurtjes van huisnummer 35 zijn geen sporen van Steenmarter gevonden. Ook is geen overlast van deze soort gemeld. Op grond hiervan wordt het voorkomen van vaste verblijfplaatsen binnen het plangebied onwaarschijnlijk geacht.

4.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn strikt beschermd in de Habitatrichtlijn. Verblijfplaatsen kunnen zich in bomen en kunstwerken bevinden, zoals gebouwen, bunkers, bruggen en dergelijke. Bomen ontbreken op het terrein. De gebouwen zijn in potentie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen op grond van de beschikbaarheid van besloten ruimten die veel in gebruik zijn als verblijfplaats, zoals spouwen, pannendaken, daklijsten en bekistingen. Een essentiële rol van het plangebied in vlieg- en foerageerroutes is uit te sluiten, vanwege de stedelijke ligging en de kleine oppervlakte van het plangebied. Op grond van de potentiële geschiktheid van het plangebied is een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd. Het terrein is viermaal bezocht tussen juni en september 2017. In onderstaande tabel zijn de details van de bezoeken weergegeven. Voor het vleermuisonderzoek is het terrein in het voorjaar bezocht vanaf zonsondergang of tot zonsopgang. De bezoeken hadden een duur van ongeveer twee uur. De focus van het onderzoek lag in het voorjaar op kraamkolonies in de gebouwen. In het najaar lag de focus op paar- en winterverblijven van vleermuizen. Deze bezoeken begonnen later op de avond of duurden langer in verband met de balts die later op de avond begint. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door de heer M. Bleijerveld. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van twee bat detectors, namelijk een Petterson D240x en een Elekon Batlogger M. Het laatste apparaat maakt van alle geluidswaarnemingen een hoogwaardige opname voor een geluidsanalyse met het programma Batscope. Verder is zondig een kijker gebruikt.

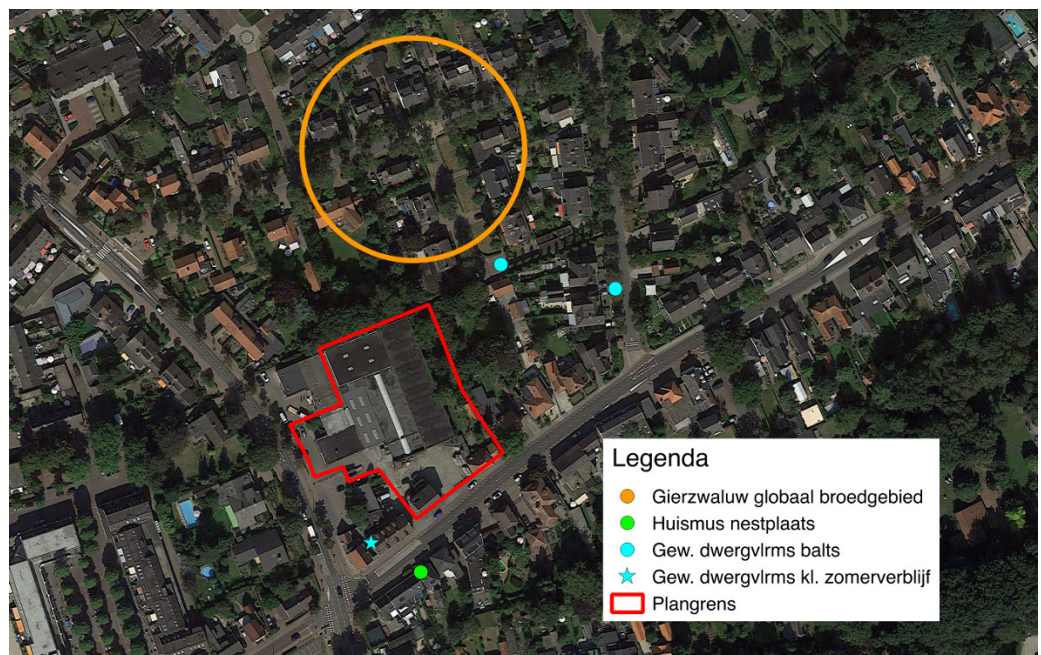
Details onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen vleermuizen						
Datum	Aandachtspunt	periode	tijden	Temp.	Wind	weertype
18-06-2017	Kraamkolonies vleermuizen	Ochtend	03:30-05:30	14°C	0 Bft	Onbewolkt
06-06-2017	Kraamkolonies vleermuizen	Avond	22:00-24:00	24°C	1 Bft	Bewolkt, droog
23-08-2017	Paarverblijven vleermuizen	Avond	00:00-02:00	21°C	3 Bft	Onbewolkt
13-09-2017	Paarverblijven vleermuizen	Avond	21:00-23:00	14°C	4 Bft	Bewolkt, droog

Voorjaaronderzoek

Tijdens het voorjaaronderzoek was de presentie van vleermuizen laag. Verspreid in de omgeving van het plangebied was af en toe een foeragerende Gewone dwergvleermuis op te merken. Eenmaal is een hoogovervliegende Rosse vleermuis waargenomen zonder binding met het plangebied. In de tweede helft van het bezoek was op de hoek van de Willibrorduslaan en de Bergstraat regelmatig een Gewone dwergvleermuis aanwezig. Tegen zonsopgang begon het individu te zwermen bij de westgevel van Willibrorduslaan 25 (fig. 9). Uiteindelijk vloog het dier bij de dakrand in. Het betreft hier een klein zomerverblijf met één individu. Tijdens het tweede bezoek is hier een uitvliegende Gewone dwergvleermuis waargenomen.

Najaaronderzoek

Tijdens het najaaronderzoek lag het aantal waarnemingen hoger dan in het voorjaar, maar de presentie bleef relatief laag. Naast Gewone dwergvleermuizen zijn in het najaar ook Ruige dwergvleermuizen waargenomen. Er is geen balts of nachtelijk zwermgedrag vastgesteld in het plangebied. Ten noorden en noordoosten van het terrein is wel baltsactiviteit van Gewone dwergvleermuis vastgesteld (fig. 9).

Figuur 9. Relevante resultaten van het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen.

4.4 Vogels

Het plangebied is weinig aantrekkelijk voor vogels, omdat opgaande begroeiing en vegetatie in het algemeen schaars is. Op de schaarse plekken kunnen algemene vogels tot broeden komen, zoals Merel, Winterkoning en Heggenmus. Op een permanent geopend venster in de oostgevel van het bedrijvencomplex zaten veel uitwerpselen die vermoedelijk aan stadsduiven zijn toe te schrijven. Er zijn geen sporen gevonden die wijzen op het gebruik van de pannendaken als nestplaats van bijvoorbeeld Spreeuw. De pannendaken zijn in potentie geschikt voor vaste nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw. Beide soorten beschikken over wettelijk beschermde vaste nestplaatsen. Op grond van de geschiktheid is een nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van nestplaatsen in het plangebied. Voor Huismus is het plangebied in de ochtend tweemaal bezocht vanaf een uur na zonsopgang. Voor Gierzwaluw is de locatie driemaal bezocht in de twee uur voor zonsondergang. Tijdens de bezoeken is gelet op nestindicerend gedrag, zoals zang, in- en uitvliegen, vervoer van nestmateriaal, zwermgedrag en scheervluchten.

Details onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen vleermuizen						
Datum	Aandachtspunt	periode	tijden	Temp.	Wind	weertype
17-05-2017	Nestplaatsen Huismus	Ochtend	06:30-08:30	20°C	1 Bft	Onbewolkt
18-06-2017	Nestplaatsen Huismus	Ochtend	06:15-08:15	16°C	0 Bft	Onbewolkt
17-06-2017	Nestplaatsen Gierzwaluw	Avond	20:00-22:00	21°C	2 Bft	Bewolkt, droog
27-06-2017	Nestplaatsen Gierzwaluw	Avond	20:10-22:10	19°C	2 Bft	Bewolkt, droog
06-07-2017	Nestplaatsen Gierzwaluw	Avond	19:55-21:55	22°C	3 Bft	Bewolkt, droog

Huisumus was zeer schaars aanwezig ten zuiden van de Willibrorduslaan in de buurt rond het kruispunt. De activiteit concentreerde zich rond huisnummer 30. Op beide bezoekdata was hier een zangpost aanwezig. In het plangebied is tijdens geen van de bezoeken die in totaal aan het plangebied zijn gebracht Huismussen op het terrein waargenomen. Ook van Gierzwaluw zijn maar weinig vogels gezien. Ter plaatse van het plangebied zijn alleen enkele hoog overvliegende of zwermdende dieren waargenomen zonder binding met het terrein. In de wijk ten noorden van het plangebied is een klein populatie vastgesteld van enkele paren Gierzwaluw. De exacte locatie van de nestplaatsen is niet onderzocht.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is weinig geschikt voor amfibieën. Het meest geschikt is nog de achtertuin van huisnummer 35. Op basis van het stedelijke karakter van de buurt, het ontbreken van oppervlaktewater en de beperkte beschikbaarheid van dekking zijn hoogstens enkele algemene soorten te verwachten die ook in tuinvijvers voorkomen, zoals Bruine kikker en Kleine watersalamander.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied en de omgeving daarvan zijn ongeschikt als leefgebied voor reptielen in het algemeen. Een negatief effect op deze soortgroep is uitgesloten.

4.7 Vissen

In en rond het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Een negatief effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Voor geen van de beschermde soorten komt in het plangebied een geschikt habitat voor.

4.9 Samenvatting

In het plangebied zijn algemene kleine zoogdieren en amfibieën te verwachten. Tot slot is ervan uit te gaan dat in de opgaande begroeiing broedsels van vogels zonder vaste nestplaats aanwezig zijn. Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen gevonden van vleermuizen, Gierzwaluw en Huismus.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Waarsch		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X			
Vleermuizen	Foerageergebied	X			
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Waarsch
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën			Mogelijk		
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermd gebied Aan de rand van Waalre liggen onderdelen van het Brabantse Natuurnetwerk, maar een negatief effect hierop is uit te sluiten vanwege de kleine schaal van het plan, de ligging van het plangebied en de toekomstige bestemming.

5.2 Beschermd soorten In het plangebied kunnen algemene, nationaal beschermde soorten amfibieën en kleine zoogdieren voorkomen. Verder zijn broedvogels zonder vaste nestplaatsen te verwachten in opgaande begroeiing. Het plangebied is niet van belang voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, Gierzwaluw en Huismus.

Kleine zoogdieren en amfibieën (nationale soorten Wnb)

Door de uitvoering kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Noord-Brabant geldt deze vrijstelling voor alle soorten die in het plangebied te verwachten zijn.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-VR)

In opgaande begroeiing en mogelijk ook de twee woningen zijn broedvogels te verwachten. Bij uitvoering tijdens het broedseizoen is vernieling van nesten en sterfte van vogels mogelijk. Dit is verboden volgens de Wnb. Daarom dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 15 september tot en met februari is de kans op broedgevallen gering.

Tabel 1. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quickscan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Werkzaamheden buiten de periode 15 maart - 15 juli (15 sep)
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

Creemers, R. & Delft, J. van. 2009. Atlas van reptielen en amfibieën in Nederland, Ravon.

Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.

Rogier Lange et al. 1994. Zoogdieren van West-Europa. KNNV-uitgeverij, Utrecht

www.ndff.nl

www.noord-brabant.nl

www.synbiosis.alterra.nl

www.waarneming.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.